

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/56/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812201738
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7812201738.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobcu EX CREDIT, a.s., so sídlom v Košiciach, Werferova 3, IČO: 36 572 586, práv. zast. JUDr. Richardom Plichcikom, advokátom so sídlom v Košiciach, Urbánkova 6, proti žalovanej Q. O.R., K.. XX. XX. XXXX, O. Š., V. XX, v konaní o zaplatenie 190,80 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 142,71 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo dmy 142,71 Eur, za čas od 26. 10. 2011 do zaplatenia, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná nahradiť trovy konania žalobcovi vo výške 68,28 Eur, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu žalobcu.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 190,80 Eur, spolu s úrokom s omeškania vo výške 9,5 % ročne z uvedenej sumy, za čas od 26. 10. 2011 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Nárok si uplatňoval na základe Zmluvy o finančnom prenájme, uzavretej so žalovanou dňa 18. 12. 2009, v zmysle Obchodného zákonníka. Predmetom Zmluvy bol prenájom biolampy, pričom celkové náklady boli uvedené v hodnote 477,- Eur. Žalovaná pri podpise zmluvy neplatila akontáciu a celkovo zaplatila 18 splátok vo výške 286,20 Eur. Ďalšie splátky aj napriek upozorneniam a výzve zo dňa 28. 10. 2011 neuhradila. Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením neuhradených splátok a z toho dôvodu si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania v zmysle ust. § 369 Obchodného zákonníka.

Tunajší súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 12C/56/2012 - 27 zo dňa 30. 04. 2012 tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 48,09 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 48,09 Eur, za čas od 26. 10. 2011 do zaplatenia a vo zvyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 1Co/175/2012 - 49 zo dňa 17. 09. 2013 zrušil rozsudok v zamietajúcej časti výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania.

Odvolací súd poukázal na to, že prvostupňový súd nevykonal dokazovanie na výpočet odplaty v dôsledku nesprávnej hmotnoprávnej kvalifikácie, podľa účinnej právnej úpravy. Bolo úlohou

prvostupňového súdu opätovne posúdiť právny vzťah medzi účastníkmi konania a následne pokiaľ bude vyvodенý záver, že ide o úver o spotrebiteľský, vykonať dokazovanie pre výpočet odplaty podľa príslušnej právnej úpravy, s poukazom na Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z.

Žalobca sa po rozhodnutí odvolacieho súdu nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil a neospravedlnil ani neúčast' na pojednávaní.

Žalovaná prevzala predvolanie na pojednávanie v dostatočnom časovom predstihu. Napriek tomu, že jej bol známy obsah uznesenia odvolacieho súdu už od novembra 2013, nezaujala k tomu žiadne stanovisko. Ku dňu vyhlásenia rozhodnutia neospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní, ani nepožiadala o odročenie termínu pojednávania. Napokon takto postupovala aj pred prvým rozhodnutím tunajšieho súdu.

V danom prípade súd konštatuje, že tak žalobca ako aj žalovaná mali zachované lehoty na prípravu pojednávania, z týchto dôvodov súd konal v neprítomnosti žalobcu aj žalovanej, v súlade s ust. § 101 ods. 2 O. s. p.

Prvostupňový súd prehodnotil svoje rozhodnutie v intenciách uznesenia odvolacieho súdu názorom, ktorým je viazaný.

Z pripojených listinných dôkazov, zo Zmluvy o finančnom prenájme č. 9048090050 vyplynulo, že zmluva bola uzavretá medzi žalobcom a žalovanou dňa 18. 12. 2009. Predmetom uvedenej zmluvy bol prenájom veci, typovo označenej - biolampa, výrobca Z., pričom cena veci bola 300,- Eur. Účastníci zmluvy si dohodli mesačné splátky 15,90 Eur, v počte 30 mesačných splátok. Takýmto spôsobom bola stanovená celková cena tovaru vo výške 477,- Eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol 18. 09. 2009 a poslednej 18. 06. 2012. Percentuálna miera nákladov predstavovala výšku 47,66 %, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 48,96 %. Podľa čl. II. bod 6., v prípade, že bude kupujúci/nájomca v omeškaní so splatením jednej splátky po dobu 3 mesiacov, v deň nasledujúci po uplynutí tejto doby, sa stáva splatný celý neuhradený záväzok voči veriteľovi. Súčasne platí, že veriteľ v tento deň požiadava dlžníka o zaplatenie celého dlhu. Z čl. IV. bod 1,2 vyplynulo, že žalobca je oprávnený v prípade omeškania kupujúceho - nájomcu so splnením peňažného záväzku uplatniť úrok z omeškania vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy a tiež zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne zo sumy splatného dlhu podľa čl. II. bod 6.

Zo Všeobecných obchodných podmienok („VOP“), na ktoré odkazovala Zmluva o finančnom prenájme, v čl. I. písm. c.) vyplýva, že účelom zmluvy o finančnom prenájme je umožniť nerušený prenájom veci v zmysle zmluvy, ktorý je vlastníctvom veriteľa, s tým, že predmet zmluvy sa až po uhradení všetkých splátok nájomného a súvisiacich platieb stáva vlastníctvom dlžníka v stave, v akom sa k tomuto dňu nachádza. Po splnení podmienok stanovených touto zmluvou, prechádza vlastnícke právo k predmetu zmluvy na dlžníka automaticky a bezplatne. K prevodu vlastníckeho práva k predmetu zmluvy na dlžníka z vlastníka nie je potrebná písomná výzva.

Zo Súhrnných informácií o údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2009, so stavom ku dňu 30. 09. 2009, vyplynulo z časti B „ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5) vo výške do 1.500,- Eur vrátane“ (pozn.: v uvedenej tabuľke, je priemerná hodnota RPMN za obdobie splatnosti od 1 do 5 rokov, 48,96 %.

Súd v ostatnej časti poukazuje na vykonané dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré už boli vykonané a vyhodnotené v odôvodnení rozsudku tunajšieho súdu č. k. 12C/56/2012 - 27 zo dňa 30. apríla 2012, nakoľko tento rozsudok už nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť vo vyhovujúcej časti.

Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru,

náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, zákon sa nevzťahuje na zmluvy

- a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,
- b) o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu,
- c) o poskytnutí úveru bez platby úroku alebo akéhokoľvek poplatku,
- d) na základe ktorých sa neukladá žiadny úrok, ak spotrebiteľ súhlasí so splatením úveru jednou splátkou,
- e) o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad hodnotu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver,
- f) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov,
- g) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach,
- h) o poskytnutí úveru na účely podľa osobitného zákona 2a) pre obmedzený okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako sadzby, ktoré prevládajú na trhu, alebo bezúročne, alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa rovnaké alebo výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na trhu, a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako sadzby prevládajúce na trhu.

Podľa ust. § 2 písm. a.), b.) uvedeného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, s výnimkou podľa odseku 2, nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona, a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“), účinného v čase uzavretia Zmluvy o finančnom prenájme, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách (ust. § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z., o ochrane spotrebiteľa). Súčasne má aj povinnosť plniť si svoje základné platobné povinnosti vo vzťahu k veriteľovi, spočívajúce v splatení dohodnutých splátok. Z toho hľadiska aj súd posudzoval uplatnený nárok.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca umožnil užívať žalovanej výrobok- biolampu a súčasne dohodol splácanie hodnoty výrobku vrátane nákladov spojených s poskytnutím finančných prostriedkov, počas dohodnutej doby. Po splatení dohodnutej sumy, mala nadobudnúť žalovaná výrobok do vlastníctva. Z toho vyplýva, že súčasťou Zmluvy bola aj výhrada vlastníctva. Žalovaná prevzala tovar financovaný žalobcom. V zmysle Zmluvy sa zaviazala zaplatiť celkovú cenu predmetu zmluvy vo výške 477,- Eur, ktorá pozostávala z 30 splátok v hodnote 15,90 Eur. Žalovaná zaplatila sumu 286,20 Eur v období od 25. 01. 2010 do 25. 06. 2011. Od 25. 07. 2011 nezaplatila žiadnu z ďalších splátok. Týmto svojim konaním preukázateľne porušila dohodnuté podmienky. Bolo jej povinnosťou zaplatiť poskytnuté finančné prostriedky za úhradu financovaného tovaru. Žalovaná na výzvu žalobcu nereagovala. Súd je toho názoru, že spotrebiteľ musí znášať následky porušovania svojich povinností.

Z obsahu zmluvy vyplýva, že bola uzavretá v zmysle ust. § 489 a nasl. Obchodného zákonníka. Ide o zmluvný typ, ktorým sa nájomcovi umožňuje, aby prenajatú vec počas doby nájmu alebo po jej uplynutí na základe jeho jednostranného prejavu vôle nadobudol do svojho vlastníctva. Podstatnými náležitosťami zmluvy o kúpe prenajatej veci sú predovšetkým presné označenie zmluvných strán, presné označenie predmetu nájmu a predmetu budúcej kúpy, prejavená voľba nájomcu kúpiť predmet zmluvy a určenie doby, kedy môže nájomca svoje právo kúpiť prenajatú vec využiť. Môže sa uzavrieť ako samostatná zmluva, keď sa účastníci nájomnej zmluvy dohodnú, alebo ako súčasť nájomnej zmluvy, v ktorej je takáto voľba nájomcu dohodnutá. Predmetom zmluvy môžu byť jednotlivito určené veci, súbory vecí, veci hnutelné i nehnuteľné. Keďže nájomný vzťah medzi prenajímateľom a nájomcom Obchodný zákonník neupravuje, spravuje sa tento ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcimi nájomnú zmluvu (ust. § 663 OZ). Existujú v súčasnosti dva odlišné právne názory na to či zmluva o kúpe prenajatej veci môže byť chápaná ako finančný leasing alebo nie. Podľa jedného názoru leasing nie je odloženou platbou, leasingová zmluva nie je zmluvou o kúpe prenajatej veci. Odlišné stanovisko prezentuje názor, že finančný leasing je založený na dlhodobom prenájme, upravenou príslušnou zmluvou, v rámci ktorej vlastník zariadenia prevádza na užívateľa v podstate všetky riziká a výnosy spojené s vlastníctvom daného majetku. V priebehu dohodnutého nájomného vzťahu, je nájomca povinný prostredníctvom splátok uhradiť prenajímateľovi obstarávacie náklady predmetu, aj úrokové náklady v danej transakcii. Podľa negatívneho vymedzenia pôsobnosti, podľa ust. § 1 ods. 2 písm. b.) Zákona č. 258/2001 Z. z., sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu. Práve výkladom uvedeného ustanovenia, použitím argumentu opaku, je možné dospieť k záveru, že zákon o spotrebiteľských úveroch je aplikovateľný na finančný leasing, ktorý je v teórii chápaný ako nájom s následným prevodom vlastníctva dohodnutým v zmluve. Odvolací súd konštatoval, že posudzovanie nároku v zmysle ust. § 53 ods. 6 OZ by bolo možné iba v prípade preukázania spotrebiteľských zmlúv, na ktoré sa nevzťahovala úprava zákona č. 258/2001 Z. z. V tomto prípade sa jednalo o nájom s následným prevodom vlastníctva k veci po splnení zmluvných podmienok.

Vzťah z uvedenej zmluvy je spotrebiteľským vzťahom, s poukazom na to, že táto zmluva má vlastnosti, ktoré robia z bežného typu zmlúv, zmluvu spotrebiteľskú. To znamená, že aj v prípade nájomnej zmluvy, pokiaľ zároveň spĺňa podmienky určené zákonom pre spotrebiteľské zmluvy, je posudzovaná ako spotrebiteľská zmluva. Pri posudzovaní nároku, súd vychádzal z ust. § 1 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z. z., v spojitosti s ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z. V súlade s uvedenými ustanoveniami, súd zhodnotil výšku odplaty, ktorá bola v danom prípade zahrnutá do Zmluvy o finančnom prenájme a vyjadrená v časti ročnej percentuálnej miery nákladov. Z pripojených súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých údajoch za 3. štvrtrok 2009 vyplynulo, že priemerná hodnota RPMN vyjadrená pre zmluvy so splatnosťou od 1 do 5 rokov predstavovala výšku 48,96 %, jej dvojnásobok 97,92 %. V zmysle ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z., výška odplaty nepresiahla dvojnásobok priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru a

neprevýšila ani sumu zodpovedajúcu štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov 79,76 % (19,94 x 4), platnej ku dňu podpisu zmluvy. Ročná percentuálna miera nákladov bola dohodnutá vo výške 47,98 %). Výška odplaty bola v súlade s vyššie citovanými právnymi ustanoveniami. Z uvedených dôvodov súd vyhovel žalobe a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť aj zvyšujúcu časť pôvodne uplatneného nároku v sume 142,71 Eur.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, v danom prípade súd aplikoval aj na úrok z omeškania ust. § 517 ods. 1,2 OZ, v spojitosti s ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 586/2008 Z.z., účinného od 1.1.2009, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. Výška uplatneného úroku z omeškania žalobcom zodpovedá zákonnej výške úroku z omeškania, platnej k prvému dňu omeškania. Prvým dňom omeškania bol deň nasledujúci po uplynutí splatnosti v poradí tretej splátky, od obdobia kedy prestala uhrádzať žalovaná splátky. Výška úroku z omeškania predstavuje súčet základnej sadzby Európskej centrálnej banky (ECB) a 8 percentuálnych bodov. Základná úroková sadzba ECB predstavovala ku dňu omeškania, tzn. ku dňu 26. 10. 2011 výšku 1,50 % a bola navýšená o 8 percentuálnych bodov, tzn. celková výška úroku predstavovala 9,50 %.

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobca sa dôvodne domáhal aj zaplataenia zostávajúcej časti istiny vo výške 142,71 Eur, spolu s uplatneným úrokom z omeškania vo výške 9,50 % z dlžnej sumy.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca si uplatnil náhradu trov konania, ktorá spočívala v náhrade zaplataeného súdneho poplatku vo výške 16,50 Eur a v náhrade trov právneho zastúpenia.

Trovy právneho zastúpenia obsiahnuté v žalobe boli uplatnené za dva úkony právnej pomoci, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia a za písomné podanie vo veci samej zo dňa 21. 02. 2012. Hodnota úkonu z hodnoty predmetu konania predstavovala podľa ust. § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. výšku 18,26 Eur spolu za dva úkony 36,52 Eur. Ku každému úkonu bol pripočítaný režijný paušál podľa ust. §16 ods. 3 uvedenej vyhlášky, platný pre rok 2013 vo výške 7,63 Eur, spolu k dvom úkonom 15,26 Eur. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavovali výšku 51,78 Eur. Okrem uvedených trov právneho zastúpenia, si žalobca už ďalšie trovy konania nevyčísli. Z týchto dôvodov súd s poukazom na ust. § 151 ods. 2 O. s. p. priznal náhradu trov žalobcovi výlučne v rozsahu vyplývajúcich zo spisu ku dňu rozhodnutia.

Súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia žalobcovi v celkovej výške 68,28 Eur, vrátane náhrady zaplataeného súdneho poplatku (16,50 Eur), ktoré je žalovaná povinná zaplatiť podľa ust. § 149 ods. 1 O.s.p. právnemu zástupcovi žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.